

*Lovorka Ruck, dipl. knjiž.
Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova*

RIJEČKA GLAZBENA IZDANJA

U posljednjem se desetljeću hrvatsko glazbeno izdavaštvo može pohvaliti s većim brojem naslova u odnosu na ranija vremena. Iako još uvijek zaostaje za naslovima s ostalih područja, napredak je vidan. Izneseno se odnosi kako na razne knjige o glazbi, tako i na notna izdanja. I zvučni zapisi s tzv. ozbiljnom glazbom hrvatskih autora te interpretacijama hrvatskih reproduktivnih umjetnika postaju sve brojniji. U okviru hrvatskog glazbenog izdavaštva riječki nakladnici također imaju značajno mjesto.

Namjera je ovog napisa kratak pregled glazbenih izdanja riječkog područja. Budući da se dio naslova uopće ne može nabaviti u nekoj od knjižara, već uglavnom samo kod nakladnika ili u nekoj od institucija-suizdavača, mislim da će pregled biti korisna informacija.

Tijekom 2006. godine objavljeno je 7 naslova, od kojih su 4 notna izdanja, jedno je monografija, a 2 su nosači zvuka. Ustanova "Ivan Matetić Ronjgov" objavila je notno izdanje Od Učke do Trsata, Skladbe za zborove autora Dušana Prašelja. Izdanje je tiskano povodom 75. obljetnice rođenja dirigenta i skladatelja Dušana Prašelja. Zbirku skladbi priredila je i uredila dr. Marija Riman, koja je i autorica teksta o D. Prašelju. Ističem da je dr. Riman sačinila i vrlo pregledan popis skladbi. Lekturu je izvršila mr. Kristina Riman, koja se u zbirci osvrnula i na tekstove koje je Prašelj uglazbljivao. Notografiju je napravila prof. Barbara Riman. Tehnički urednik bio je Dražen Zdelarec. Autorska zbirka sadrži 79 od ukupno 92 Prašeljeve skladbe, a radi se o izvornim radovima, obradama narodnih pjesama i harmonizacijama. Skladbe su namijenjene mješovitim, muškim, ženskim i dječjim zborovima, a cappella i uz instrumentalnu pratnju. Pozamašna autorska zbirka (429 stranica) sadrži i sažetke na engleskom, talijanskom i njemačkom jeziku. Ustanova "Ivan Matetić Ronjgov" objavila je 2006. godine još dva notna izdanja posvećena maestru Prašelju: Trsatski spomen, Kantata za zbor i recitatora uz instrumentalnu pratnju te Bašćanska ploča, Kantata za zbor, sole i recitatora uz instrumentalnu pratnju.

Oba notna izdanja sadrže glasovirske izvatke kantata. U kantati Trsatski spomen Prašelj je uglazbio istoimenu čakavsku poemu Daniela Načinovića, a koristi i koral Salve Regina Henri Du Monta iz 17. stoljeća. Uz glavni dio, notni tekst kantate (notografija Kristina Riman), tiskovina sadrži skladateljev životopis te podatke o skladbi (Lovorka Ruck). Urednica izdanja je L. Ruck, a tehnička urednica Doris Brusić. Djelo Trsatski spomen prizvedeno je 1997. u Trsatskom svetištu, a gotovo desetljeće kasnije objavljen je i glasovirski izvadak skladbe. U peterostavačnoj kantati Bašćanska ploča D. Prašelj je uglazbio stihove Davida Kabalina (Az opat Držiha pisah se), Vladimira Nazora (Baška), Silvija Strahimira Kranjčevića (Pred kraljevskom pločom u Baški), vlastiti tekst (Molitva sv. Lucije) te ulomke glagoljskog spomenika. Urednica izdanja je L. Ruck (koja je napisala i životopis skladatelja te tekst o kantati), kantatu je fotografirala Kristina Riman, a tehnička je urednica Doris Brusić. Kantata Bašćanska ploča prizvedena je 2000. godine, pokraj Crkve sv. Lucije u Jurandvoru, prigodom proslave 900. obljetnice nastanka istoimenog glagoljskog spomenika. Objavljanje sva tri naslova Ustanove "Ivan Matetić Ronjgov" pomogla je Primorsko-goranska županija.

Katedra Čakavskog sabora Opatija objavila je kantatu Jubilate Borisa Papandopula povodom 100. obljetnice njegova rođenja. Tiskana je partitura kantate koja je skladana za tenor solo, obou, 2 trube (in B), 2 timpana i gudački orkestar. Papandopulo je kantatu Jubilate skladao u čast proslave 750 godina prisutnosti "Male braće" u Dubrovniku. Djelo se sastoji od dva dijela: Blagoslov sv. Franje brata Leona te Kajanje Isusu sv. Franje Asiškoga. Tiskovinu su uredile Diana Grgurić i Marija Trinajstić. Izuvez partiture, izdanje sadrži tekstove dr. sc. Amira Muzura /Opatija kao (glazbenička) inspiracija: Slučaj Papandopulo/ i Diane Grgurić /...Vraćanje velikom toku/, te prijevode sažetaka na njemački, engleski i talijanski jezik. Ovim se izdanjem i Opatija pridružila mnogim hrvatskim gradovima koji su slavili 100. obljetnicu rođenja maestra Borisa Papandopula.

Iz naslova monografije Glazba Trsat 1906.-2006. razvidno je da je povod njenom tiskanju 100. obljetnica postojanja puhačkog orkestra. Autori monografije su dr. Irvin Lukežić (Na vrelima tradicije) i Lovorka Ruck (Glazba Trsat). Izdavač je Izdavački cen-

tar Rijeka, suizdavač Glazba Trsat (Mladen Pujić). Urednica ovog reprezentativnog izdanja je Vlasta Hrvatin-Smetko, a grafički dizajn potpisuje Vesna Rožman. Knjiga je opremljena brojnim fotografijama, od kojih je autor većine fotografija koje dokumentiraju djelovanje Gradske glazbe Trsat-Rijeka u novijem razdoblju Egon Hreljanović. Izuzev spomenutih autorskih tekstova, knjiga na svojih 255 stranica sadrži sažetke na mađarskom, talijanskom, engleskom i njemačkom jeziku, zatim bibliografiju i popis izvora, brojne priloge (Andrija Rački, Arhivalije, Članovi i suradnici, Kapelnici, Veterani Matrljanove generacije, Kulturno-prosvjetno društvo Ivan Matrljan, Nagrade i priznanja, Glazba danas-fotozapisi) te kazalo osobnih imena.

Riječka pijanistica Ana Dražul objavila je svoj prvi nosač zvuka. Mlada umjetnica višestruko je nagrađivana na državnim natjecanjima te natjecanju Istria Nobilissima. Djeluje kao profesorica Glazbene škole Ivana Matetića Ronjgova Rijeka te aktivno koncertira kao solistica i komorna glazbenica. Izdavač njezinog nosača zvuka je Istria Nobilissima, a izdanje su pomogli Zajednica Talijana – Rijeka, Universita popolare Trieste te talijansko Ministarstvo vanjskih poslova. Producentica CD-a je sama pijanistica, a koproducenti su Tihana Šmit i Fulvio Zafret, koji je bio i tonski majstor. Interpretacije su snimljene u Glazbenoj školi Ljubljana Vič- Rudnik, a obrađene u Urban Recording Studiu-Casa della Musica u Trstu. Grafički dizajn izdanja potpisuje Sanjin Kunić, fotografije Leora Dražul, a popratni tekst L. Ruck. Na CD-u su zabilježene izvedbe djela Kreisleriana Roberta Schumanna, Suite op. 14 mađarskog skladatelja Béle Bartóka te Sonata op. 81a "Das lebewol" (Les adieux) Ludwiga van Beethovena. Vizualno vrlo neobičan CD predstavlja vrlo osmišljene interpretacije jedne mlade glazbenice.

Riječka harfistica i pijanistica Diana Grubišić Ćiković objavila je svoj prvi solistički nosač zvuka skladbi za harfu Harfosfera. D. Grubišić Ćiković članica je Opere HNK Ivana pl. Zajca, predavala je harfu na Glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova Rijeka, a već je nekoliko godina docentica za harfu na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Izuzev solistički, ostvarila je bogatu koncertnu karijeru i nastupima u komornim sastavima. S Riječkim klavirskim trijom snimila je nosač zvuka s djelima hrvatskih autora. Njezin CD Harfosfera presjek je harfističke literature od razdoblja baroka do

naše suvremenosti. Sadrži zahtjevnu Passacagliu Georga Friedricha Händela (u transkripciji Marcela Grandjanya), Toccatu Pietra Domenica Paradisija, Sonatu u G-duru Carla Philippa Emanuela Bacha, virtuoznu Fantaziju u c-molu op. 35 Louisa Spohra, zatim neobaroknu Sonatu za harfu Paula Hindemitha, skladbu Kroz šumu do izvora te koncertnu etidu Jutro francuskog harfista i skladatelja Marcela Tourniera, Toccatinu hrvatske skladateljice Ivane Lang, Imaginaciju br. 2 našeg suvremenika, hrvatsko-slovenskog harfista Dalibora Bernatovića te Molitvu francuskog harfista Alphonsea Hasselmansa. Izdavač nosača zvuka Harfosfera je Croatia Records. Sve su skladbe snimljene u Crkvi sv. Jelene Križarice u Kastvu. Tonski je majstor bio Vinko Šincek, koji je snimke i digitalno obradio, a on je, uz D. Grubišić Ćiković bio i producent. Fotografije potpisuje Damir Hoyka, a likovno oblikovanje Bachrach&Krištofić. Popratna knjižica sadrži životopis glazbene umjetnice i informacije o skladbama i njihovim autorima, na hrvatskom i engleskom jeziku. Ovaj nosač zvuka predstavlja jednu od danas najznačajnijih hrvatskih harfistica.

I tijekom 2007. godine u Rijeci je tiskano nekoliko zanimljivih glazbenih izdanja. Riječ je o dvije monografije, dva notna izdanja i jednom nosaču zvuka.

Matica hrvatska - Ogranak u Rijeci nastavio je s objavljivanjem djela riječkog skladatelja Vjekoslava Gržinića. Kao šesta knjiga biblioteke Djela skladatelja istarsko-kvarnerskog područja tiskana je partitura simfonische poeme Jama. Skladba, čiji je podnaslov Impresije iz Jame I.G. Kovačića, jedno je od najznačajnijih radova Gržinićeva opusa. Jama je bila prazvedena 1960. godine, a 1961. nagrađena Nagradom grada Rijeke. Djelo je fotografirala Diana Grgurić, a životopis skladatelja i oris skladbe napisala je Lovorka Ruck, koja je i urednica izdanja. Notno izdanje sadrži i sažetke uvodnih tekstova na njemačkom i engleskom jeziku. Partitura je tiskana uz potporu Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke i Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu i sport Primorsko-goranske županije. Ovim je izdanjem Matica hrvatska - Ogranak u Rijeci podastrla široj glazbenoj javnosti jedno vrijedno djelo prvog pravog istarsko-primorskog simponičara.

Naša renomirana operna prvakinja, sopranistica Mirella Toić, dobila je svoju monografiju. Autorica monografije je Marija Barbieri,

a urednica Loredana Gašparović. Monografiju je objavio Toić. d.o.o. iz Rijeke. Životopis i umjetničko djelovanje Mirelle Toić prikazani su uz obilje sjećanja same umjetnice i njezinih suradnika, citata iz novinskih kritika te mnoštva fotografija brojnih fotografa. Monografija, uz navedeno, na svoje 192 stranice sadrži i priloge koji obuhvaćaju popis uloga u repertoaru Mirelle Toić, popis nastupa, poglavlje Rekli su... (izjave suradnika, , učenika, ljubitelja operne umjetnosti) te sažetak na engleskom jeziku. Karijera primadone bila je povezana s nekoliko kazališnih kuća, a najdulje s Narodnim kazalištem "Ivan Zajc" u Rijeci (odnosno HNK Ivana pl. Zajca) te je stoga ova monografija i djelomični presjek rada riječke opere. Objavljanje monografije pomogli su Odjel za kulturu Grada Rijeke, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Primorsko-goranska županija, kao i brojni sponzori.

Monografija Mladen Pozajić. Život i djelo autorice dr. Marije Riman izuzetno je vrijedna knjiga, posvećena zapostavljenom i zaboravljenom dirigentu, skladatelju, publicistu i glazbenom pedagogu. Knjiga je rezultat četvrtstoljetnog istraživanja muzikologinje dr. Riman, kojoj je Mladen Pozajić bio i profesor. Vrlo opsežna monografija (607 stranica) sadrži poglavlja o Pozajićevu životu i radu u Zagrebu i Sarajevu, popis skladbi s incipitima, tabelarni prikaz koncerata, dirigentski repertoar, bibliografiju o Mladenu Pozajiću, sažetke na njemačkom i engleskom jeziku te kazalo imena. Monografija je bogata dokumentarnom građom, što još više povećava vrijednost izdanja. Izdavač rada o Pozajiću je izdavačka kuća Adamić, a urednica mr. Kristina Riman. Recenzenti izdanja su akademkinja dr. Koraljka Kos, prof. Radovan Lorković (violinist, Pozajićev nećak) te dr. Miljenko Grgić. Monografija Mladen Pozajić autorice Marije Riman značajan je prilog hrvatskoj glazbenoj historiografiji.

Dječji zbor "Tratinčice", koji djeluje u Osnovnoj glazbenoj školi "Aleksandra Jug-Matić", snimio je svoj treći nosač zvuka naslov-ljen Pjesme za djecu Josipa Kaplana. Izdavač je Aquarius Records. Glazbeni producenti su prof. Aleksandra Matić i Robert Grubišić, koji je bio i studijski snimatelj. CD je snimljen u studiju Adria Records, Grubišić d.o.o., Jadranovo. Josip Kaplan je djelovao u mnogim sredinama, a najdulje upravo u Rijeci odnosno Lovranu. U njegovu raznovrsnom opusu stvaralaštvo za djecu zauzima značajno

mjesto. Nosač zvuka sadrži 14 pjesama, nastalih 50-tih i 60-tih godina prošlog stoljeća (Čestitka majčici, Zeko pleše, Cvjetni puteljak, Mjesec, Jagoda, Maslačak, Naše kolo veselo, Razgovor sa pticom, Saonice male sanje, Mjesečev pjesnik, Medvjed razmišlja, Ljubičica, Povjetarac i Protuleće). Pjesme je odabrala suradnica izdanja, prof. Dorotea Štifanić Mislej. U navedenim je pjesmama Kaplan uglazbljivao stihove Ferde Bačića, Frana Barića, Gvida Tar-talje, Zlatka Špoljara i ostalih. Sve je pjesme aranžmanima u "novo ruho" odjenuo Robert Grubišić. Voditeljice zbora bile su

Natalija Banov i Anita Stupac, a završnu interpretacijsku njansu ostvarila je umjetnička voditeljica i mentorica A. Matić. CD je popraćen knjižicom, u kojoj se nalaze kratke biografije zbara "Tratinčice", skladatelja Josipa Kaplana i prof. Aleksandre Matić, kao i osvrti muzikologinje dr. sc. Marije Riman, savjetnice za glazbenu kulturu i umjetnost Anite Gergorić te glazbene pedagoginje, prof. Dorotee Štifanić Mislej. Grafičku obradu izvršio je Domagoj Uršić Dog. Nosač zvuka prati i notna zbirka, čiji je izdavač Osnovna glazbena škola "Aleksandra Jug-Matić". Notnu zbirku priredile su A. Matić i Vanja Svetina, pjesme je fotografirala Barbara Riman. Za neke je pjesme klavirsku pratnju napisao Josip Kaplan, a za pjesme koje je nisu imale pratnju je prema glazbenom predlošku aranžmana Roberta Grubišića napisao mr. Vladimir Babin. Tiskanjem notnog zapisa uz nosač zvuka omogućeno je i drugim dječjim zborovima pjevanje antologijskih Kaplanovih pjesama.